

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/48/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5619200782
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2021:5619200782.17

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloleté deti W. G., nar. X. X. XXXX, a Z. G., nar. XX. X. XXXX, obidve deti bytom pri matke, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, deti matky J. G., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom U. XXX/XX, C., W. I., t. č. bytom C.. Š. X, W. I., zastúpenej advokátom JUDr. Jaroslavom Kiapešom, so sídlom Štúrova 4330/31, Liptovský Mikuláš, a otca C. G., nar. X. XX. XXXX, trvale bytom S. S. XXX, okres Liptovský Mikuláš, t. č. bytom U. XXX/XX, C., W. I., zastúpeného advokátom Mgr. Samuelom Dorociakom, so sídlom Belopotockého 720/2, Liptovský Mikuláš, v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie:

Otec je až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedenej na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod spisovou značkou 1P/48/2019, o p r á v n e n ý s t ý k a ť sa s maloletým Z. G., nar. XX. X. XXXX, každý páry vikend v čase od piatka od 16:00 hod. do nedele do 16:00 hod.

Matka j e p o v i n n á maloletého na styk s otcom riadne pripraviť a v určený deň a hodinu ho odovzdať otcovi.

II. Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia vo zvyšnej časti z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka podala na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 13. 3. 2019 návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom W. G., nar. X. X. XXXX, a Z. G., nar. XX. X. XXXX, na čas do rozvodu manželstva.

2. V priebehu konania boli zo strany matky i otca doručené návrhy na nariadenie neodkladných opatrení vo veci starostlivosti o deti, ktoré boli súdom zamietnuté z dôvodu nesplnenia zákonných podmienok na ich nariadenie. Na poslednom pojednávaní dňa 19. 10. 2021 predložil otec opätovne návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci úpravy styku s maloletým Z., ktorým sa domáha, aby súd určil, že je dočasne oprávnený stykať sa maloletým každý páry vikend v čase od piatku od 16.00 hod. do nedele do 16.00 hod. a každú stredu v nepárnom týždni v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že si dieťa v určený deň prevezme v mieste bydliska matky a po ukončení styku ho matke odovzdá v mieste jeho bydliska. Svoj návrh odôvodnil tým, že od februára 2021 sa s maloletým Z. nestretáva. Naposledy bol so synom na konci septembra 2021, kedy strávili spoločný čas v mieste jeho bydliska. V súčasnosti je kontakt s maloletým obmedzený, dieťa mu neodpovedá na telefonáty, ani na sms správy. Maloletý sa však na pojednávaní dňa 21. 9. 2021 vyjadril, že stretávanie s otcom cez víkendy a niekedy počas týždňa by mu vyhovovalo. Keďže aktuálne nemá zabezpečený ani minimálny kontakt s maloletým Z., žiada o vydanie vyššie uvedeného neodkladného opatrenia.

3. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

4. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

8. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

9. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta, ods. 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

11. Podľa čl. 5 základných zásad zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

12. Podľa § 24 ods. 4 ZR, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchovu a starostlivosť o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

13. Podľa § 28 ods. 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

14. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Otec podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci úpravy jeho styku s maloletým Z.. Civilný mimosporový poriadok neobsahuje osobitnú úpravu týkajúcu sa neodkladných opatrení vo veciach úpravy styku rodiča s maloletým dieťaťom, preto je potrebné pri rozhodnutí o podanom návrhu vychádzať zo všeobecného právneho predpisu, ktorým je Civilný sporový poriadok (lex generalis). Tento v § 325 ods. 2 demonštratívne uvádza niektoré príklady neodkladných opatrení, ktoré môže súd nariadiť. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčená dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený. Povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajú najmä v povinnosti aspoň osvedčiť tvrdené skutočnosti. Táto povinnosť zaťažuje navrhovateľa (otca).

15. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých detí. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie). Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa súd zohľadňuje najmä skutočnosti uvedené v čl. 5 základných zásad zákona o rodine. Podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia otec žiada dočasne upraviť styk s maloletým Adamom na každý párný víkend od piatku od 16.00 hod. do nedele do 16.00 hod. a na každú stredu v nepárnom týždni od 15.00 hod. do 18.00 hod. V zmysle § 329 ods. 2 CSP je pre neodkladné opatrenie rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia. Súd má z doposiaľ vykonaného dokazovania vo veci preukázané, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti. Matka býva spolu s obidvoma maloletými deťmi v W. I., otec býva v C.. Stretávanie sa otca s maloletými je odkázané v danom štádiu na vzájomnú dohodu rodičov a potrieb detí. Úprava styku otca s deťmi v predmetnom konaní doposiaľ nebola určená súdom. Otec vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia poukázal na skutočnosť, že jeho styk s maloletým Z. je minimálny. Výsluchom maloletého na pojednávaní konanom dňa 19. 10. 2021 bolo zistené, že maloletý by chcel ostať v starostlivosti matky. S otcom by sa chcel stykať každý druhý víkend a cez týždeň, podľa dohody. Dňa 21. 10. 2021 bol súdu doručený list maloletého Z. G., v ktorom sa písomne vyjadril k návrhu otca tak, že by sa chcel s otcom stretávať každý nepárny víkend v nedeľu od 15.00 hod. do 16.00 hod. Stretávanie počas týždňa chce ponechať na dohode s otcom z dôvodu, aby zistil ako sa bude otec správať, keď s ním bude.

16. Po preskúmaní návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, po oboznámení sa s dôvodmi, pre ktoré otec podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, vrátane oboznámenia sa s obsahom doposiaľ zadovážených listinných dôkazov, ktoré boli súdu predložené, dospel súd k záveru, že v danom prípade existuje dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd bezodkladne, v dočasnom režime neodkladného opatrenia, upraví styk otca s maloletým synom, pokiaľ nedôjde k rozhodnutiu súdu vo veci samej. Súd upravil styk maloletého s otcom dočasne tak, aby nedochádzalo k hlbšiemu narušeniu vzťahu otca a syna, z dôvodu, že v súčasnosti vzťahy medzi otcom a synom do určitej miery stagnujú, pričom z doterajšieho správania otca a syna vyplýva snaha o konsolidáciu vzájomných vzťahov. Súd návrhu otca v danom štádiu vyhovel len v časti, a neodkladným opatrením upravil styk otca s maloletým Z., aby bola garantovaná a zabezpečená kontinuita poskytovanej starostlivosti aj zo strany otca, a aby nedochádzalo k odcudzeniu medzi otcom a maloletým synom. Rešpektujúc citové väzby a vývinové potreby maloletého, taktiež jeho stanovisko a opakovane prezentovanú túžbu po zmene správania otca ku nemu, keď dlhodobo pociťuje tlak z jeho strany, a podľa maloletého, nedostáva sa mu dostatočného rešpektovania jeho názoru, nariadil súd neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk otca s maloletým Z. na každý párný víkend v čase od piatku od 16:00 hod. do nedele do 16:00 hod. Súčasne matke uložil povinnosť maloletého Z. na styk s otcom riadne pripraviť. Vo zvyšnej časti súd

návrh otca zamietol, keď vzal do úvahy aktuálnu úroveň vzájomných vzťahov otca a syna, taktiež potrebu postupného uvoľňovania napätia medzi nimi. Maloletý v súčasnosti preferuje záujem stýkať sa s otcom počas víkendu, pričom súd poukazuje na skutočnosť, že pre nerušený priaznivý vývin maloletého je potrebné vytváranie stabilného výchovného prostredia. Maloletý v liste, ktorý adresoval súdu uviedol, že by chcel zistiť, ako sa bude otec správať v jeho prítomnosti. Súd, v súlade s ustanovením čl. 3 základných zásad zákona o rodine, z dôvodu potreby vytvárania priaznivých podmienok na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, sestrou a s inými blízkymi osobami, umožnil otcovi styk s maloletým, v súlade s jeho názorom, poukazujúc tiež na potrebu vytvárania a stabilizácie vzájomnej dôvery medzi otcom a synom.

17. Záverom súd považuje za potrebné uviesť, že v konaní o úprave práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu sa bude rozhodovať vo veci samej. Za tým účelom súd vykoná ďalšie dokazovanie a následne, po vyhodnotení všetkých dôkazov, rozhodne v súlade so záujmami maloletého dieťaťa. Po dokazovaní vo veci samej určí súd úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, ktorá bude zodpovedať odôvodneným potrebám dieťaťa a súčasne schopnostiam a možnostiam oboch rodičov. Na základe uvedeného súd v danom štádiu návrh otca na úpravu styku v širšom rozsahu zamietol ako nedôvodný.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak (§ 332 ods. 1 CSP).